

Pohrebná homília
P. Viliam Karľa SJ
Bratislava
5.3.2022

Generálny predstavený Spoločnosti Ježišovej P. Arturo Sosa poslal nášmu drahému Vilkovi v pondelok minulého týždňa peknú pohľadnicu, v ktorej okrem iného píše: „*Drahý Viliam, chcem aby si vedel, že v tomto pre Teba ťažkom čase Ťa sprevádzam svojou modlitbou, prosiac Boha o všetky milosti, ktoré potrebuješ. Zverujem Ťa pod ochranu Panny Márie, Matky všetkých našich ciest, aj tých, ktoré sú poznačené bolesťou a na príhovor Pátra Arrupeho. Žehnám Ti z celého môjho srdca.*“

Páter Pedro Arrupe, bol generálnym predstaveným jezuitov v rokoch 1965 – 1983. V roku 1981 utrpel mozgovú porážku, po ktorej ochrnul. Nasledujúcich desať rokov ležal na nemocničnom lôžku v hlavnom sídle jezuitov v Ríme, bol sčasti ochrnutý a čoraz neschopnejší komunikovať. Krátko po tom, čo dostal mŕtvicu, napísal modlitbu, dojímavé vyznanie odovzdanosti:

„*Jakživ mi nebolo jasnejšie, že som v Božích rukách. A to je presne to, po čom som celý život túžil, už od mladosti. No teraz už je to iné, iniciatívu už celkom prevzal Boh. Je to skutočne hlboký duchovný zážitok vedieť a cítiť, že som absolútne v Božích rukách.*“

V prvom čítaní sme počuli pozvanie: „***Dobre je ticho čakať Pánovo spasenie***“ (Nár 3,26). Tento postoj sa týka nie začiatku cesty, ale príchodu do cieľa. Autor Knihy nárekov k nemu totiž dospieva na konci hrbolatej cesty, ktorá mu dala dozrieť. Konečne chápe, aké je krásne spoliehať sa na Pána, ktorý nikdy neupúšťa zo svojich prisľúbení. No dôvera v Boha sa nerodí z chvíľkového nadšenia, nie je to len nejaký pocit či sentiment. Naopak, pochádza zo skúsenosti a dozrieva v trpezlivosti, ako sa to deje u Jóba, ktorý prechádza od poznania Boha „len z toho, čo sa hovorí“ k poznaniu živému, skúsenostnému. A aby k tomu prišlo, je potrebná dlhá vnútorná premena, ktorá cez vyhňu utrpenie privádza k schopnosti vyčkávať v tichu, a to s dôvernou trpezlivosťou a pokorným duchom. Takáto trpezlivosť nie je rezignáciou, pretože je živěná očakávaním Pána, ktorého príchod je istý a neklamný.

Je dôležité naučiť sa umeniu čakať na Pána, povzbudzuje nás pápež František. Očakávať ho poslušne, s dôverou, uchovávať si najmä vo chvíľach skúšky ticho plné nádeje. Takto sa človek pripravuje na poslednú a najväčšiu životnú skúšku, na smrť. No najprv sú chvíľkové skúšky, je tu kríž, ktorý teraz máme a skrze ktorý prosíme Pána o milosť, aby sme vedeli čakať tam, práve tam, na jeho spasu, ktorá prichádza.

Každý z nás potrebuje v tomto dozrievať. Zoči-voči ťažkostiam a problémom života je náročné mať trpezlivosť a zostať pokojnými. Kto je v živej bolesti úzko spätý s Pánom, vidí, ako on odkrýva utrpenie, otvára ho, premieňa ho na dvere, cez ktoré vchádza nádej. To je veľkonočná skúsenosť, bolestný

prechod, ktorý nás otvára životu, istý druh duchovného súženia, skrze ktoré nám z tmy opäť prichádza svetlo.

Na našej životnej ceste, po ktorej kráčame v prítomnosti potrebujeme svetlo, aby sme nezablúdili. A svetlá, ktorými sa riadime na ceste, tie sme počuli v evanjeliu, sú nimi práve Ježišove blahoslavenstvá:

Je to vlastne návod na šťastný život. Slovo blahoslavený, ktoré používame v slovenčine, je prekladom gréckeho slova makarios, čo v origináli znamená šťastný. Ježiš hovorí, že:

Šťastný je ten, kto je tichý, ktorý sa usiluje znova a znova všetko po dobrom začínať a je v tom neúnavný. Objavuje nové a nové cesty lásky a nové cesty služby ľuďom a to bez hluku a slávnostných rečí a aj po storakom sklamaní sa, stále verí v silu a pôsobnosť dobrotivosti. Krik a tvrdé slová nie sú jeho metódami a už vonkoncom nie tvrdé päste. Verí, že srdce iného sa otvorí až na celkom tiché a láskavé slovo. Preto za silu, ktorá udržuje život, považuje trpezlivosť a vytrvalosť.

Šťastný je ten, kto je milosrdný, ten, kto sa nehanbí za to, že má dobré srdce, ktorý spozoruje každú núdzu okolo seba a všimne si s láskou každého nešťastného človeka. Je to človek, ktorý spolucíti so všetkými, ktorí zlyhali, aj keď si to zavinili sami. Vie spolucítiť, vie potešiť, vie poradiť a pomôcť. Nikto sa neobracia nadarmo na jeho dobrotivé srdce. Pre milosrdného človeka na prvom mieste je vždy človek. Nikdy nekladie žiadnu literu zákona pred človeka. Dobro človeka je pre neho tým najhlavnejším cieľom.

Šťastný je ten, kto si uchováva čisté srdce. Je to človek, ktorý to myslí vážne s Bohom i s ľuďmi. Je rýdzi. On sám ako aj jeho slová sú jasné, isté, jednoznačné, srdečné a jeho láska je vyrovnaná. Jeho život je transparentný. Nepotrebuje nič skrývať. Nevedie dvojité život: jeden súkromný a druhý verejný. Jeho správanie a jeho postoj k práci a ľuďom je spoľahlivý. Chodí s čistým srdcom po uliciach, plný pozornosti, a nikdy neuhýba, ani sa nekláti vo svojej čistote pred zlom. Vo svojej čistote srdca je pevný.

Šťastný je ten, kto šíri okolo seba pokoj. Šíriť pokoj, to je jeho každodenné povolanie. Hľadá to, čo spája, hľadá jednotu. Vie, že pokoj nie je zadarmo, že nie je lacný. A tiež vie, že vonkajší pokoj je výsledkom iba pokoja vo vnútri. Človek vlastní tento pokoj, keď je zmierený sám so sebou ako aj s Bohom. Zmierenie, prijatie pôsobí pokoj. Takýto človek je potom ochotný platiť za pokoj okolo seba i pokorením, ale aj húževnatosťou.

Poznáte ľudí, ktorý nosia túto magnu chartu šťastia vo svojom srdci? Nemyslím ľudí, ktorí všetkých osem blahoslavenstiev perfektne žijú. Takí medzi nami nie sú. Myslím na ľudí, ktorí sa o ich žitie snažia. Takí sú.

Ďakujeme Ti, Pane Ježišu, za dar, ktorý sme od teba dostali v osobe pátra Viliama Karľu. Ďakujeme ti za dar jeho šľachetného života, nezabudnuteľného ľudského charakteru, veľkodušnej služby Bohu a ľuďom a za všetky dobrodenia, ktoré si nám cez neho preukázal.

Drahý Vilko, ďakujeme ti za tvoje vzácne svedectvo kresťanského, kňazského a rehoľného života, za tvoju vernosť Bohu, Cirkvi a Spoločnosti

Ježišovej. Za Tvoje citlivé a vnímavé srdce voči Bohu a voči človeku. Ďakujeme Ti za Tvoje láskou naplnené zasväcovanie mnohých nás do teológie, keď si nám odovzdával nielen Tvoje bohaté vedomosti, ale aj kus seba samého, hlbokú duchovnú radosť Tvojho dobrotivého srdca. Vďaka Tebe sme si mnohí obľúbili teológiu. Ďakujeme Ti za to, že si neponechával pre seba samého to, čo bolo v Tebe najhlbšie a najhodnotnejšie, ale že si otváral svoje vnútro a nechával ho tvorivo vyžarovať na okolie, že si dovoľoval Bohu prichádzať k ľuďom skrze Teba. Vďaka za každé Tvoje slovo vyslovené v duchu pravdy a lásky, za Tvoju modlitbu, obeť, za Tvoje láskavé a radostné priateľstvo v Pánovi. Rozdával si okolo seba Božiu radosť, Boží humor, Boží pokoj. Bol si kňazom Eucharistie, poslom milosrdenstva a zmierenia.

Nech ťa náš Pán, ktorému si venoval svoj život, prijme do večného spoločenstva s ním.

Dnes zoči voči tajomstvu výkupnej smrti vyprosujme si milosť hľadieť inými očami aj na protivenstvá. Prosme o silu vedieť si ich uchovať v dôvernej a miernej tichosti, ktorá očakáva Pánovu spásu. Vedieť v tichosti očakávať Pánovu spásu je umenie; v tichosti, cestou svätosti. Rozvíjajme ho. Je vzácne v čase, ktorý prežívame.

Blahoslavenstvá nás pretvárajú aj zvnútra aj zvonka a robia nás svätými. Nech nám všetkým Pán Ježiš pomáha nosiť vo svojom srdci blahoslavenstvá, „magnu chartu“ Božieho kráľovstva, aby sme sa na zemi stávali vyslancami jeho pokoja, milosrdenstva a lásky.